

ALKOHOLIOHJELMAN TOIMINNAN LOOGINEN VIIITEKEHYS

Toimintalogiikka	Indikaattorit (mittarit)	Tietolähteet	Olettamukset
<p>Mihin laajempaan kehitystavoitteeseen pyritään?</p> <p>Lasten ja perheiden kokemat alkoholihaitat ovat vähentyneet</p> <p>Alkoholin riskikäytöstä aiheutuvat haitat ovat vähentyneet</p> <p>Alkoholin kokonaiskulutus on kääntynyt laskuun</p>	<p>Mistä tiedetään, millä mitataan?</p> <p>Päihdeavainindikaattorit osoittavat haittojen vähenemistä</p> <p>Päihteisiin liittyvä väkivalta on tilastollisesti vähentynyt (esim. perhe- ja katuväkivalta)</p> <p>Päihteiden käyttöön liittyvät lasten huostaanotot ovat vähentyneet</p> <p>Yöelämän päihdeongelmat ovat vähentyneet</p> <p>Alkoholin myynti- ja anniskelutilastot osoittavat kulutuksen laskua</p> <p>Alkoholin tuonti tilastollisesti vähentynyt</p> <p>Lasten ja nuorten terveys (kouluterveyskysely, nuorten terveystapakysely, NNTT) osoittavat nuorten terveyden kohentuneet</p> <p>Alkoholin aiheuttamat menetetyt elinvuodet, sairastuvuus vähentyneet</p> <p>Lastensuojeluilmoitusten määrä vähentynyt</p> <p>Itsemurhayritykset (alkoholi mukana) vähentyneet</p> <p>Rattijuopumukset tilastollisesti vähentyneet</p> <p>Tapaturmat tilastollisesti vähentyneet</p> <p>Liikenneturvallisuus tilastollisesti kohentunut</p>	<p>Mistä tiedot saadaan?</p> <p>Sotkanet-tilasto ja indikaattoripankki</p> <p>Tilastokeskus</p> <p>Kuntien omat tilastot</p> <p>Poliisin omat tilastot</p> <p>Varustamoiden tilastot</p> <p>Kouluterveyskyselyt</p> <p>Nuorten terveystapatutkimus, NNTT</p> <p>Aluehallintovirastojen peruspalveluiden arviointi ja muut kyselyt</p> <p>Kuntaliitto</p> <p>Erikoissairaanhoidon tilastot</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) päihdetilastot</p> <p>Tutkijat</p> <p>Alkoholielinkeinorekisteri</p>	<p>Miten toimintaympäristö vaikuttaa? Näihin ohjelma ei voi suoraan vaikuttaa)</p> <p>Alkoholipolitiikka joko tukee tai haittaa ohjelman tavoitteiden saavuttamista. (lainsäädäntö, alkoholiverotus, alkoholin saatavuus, alkoholimainonta)</p> <p>Päihdemyönteinen tai -kielteinen yleinen ilmapiiri kehittyy joko ohjelman tavoitteita tukevaan tai haittaavaan suuntaan</p> <p>Kuntien resurssointi ehkäisevälle työlle niukkenee tai kasvaa (arvovalinta)</p> <p>Ehkäisevän työn vaikuttavuus joko tunnustetaan ja tunnustetaan tai ei</p> <p>Puoluepoliittiset ratkaisut liittyen alkoholipolitiikkaan</p> <p>Yhteistyötä tekevien viranomaisten erilaiset organisaatiokulttuurit</p> <p>Aluetaso Rajan läheisyys, matkailu ja mökkeily, kausitapahtumat vaikuttavat alkoholin kulutukseen</p>

ALKOHOLIOHJELMAN TOIMINNAN LOOGINEN VIIITEKEHYS

Mikä on hankkeen keskeinen tavoite, tarkoitus	Mistä tiedetään, millä mitataan?	Mistä tiedot varmennetaan?	Mitä muuta tarvitaan laajemman tavoitteen toteuttamiseksi?
<p>Pysyvät rakenteet alkoholihaittojen ehkäisylle alueellisella/paikallisella tasolla</p> <p>Päihdetietouden tehokas levittäminen (työvälineet, tieto, materiaalit)</p> <p>Alkoholihaittojen ehkäisy tapahtuu valtakunnallisesti koordinoitusti</p> <p>Aluetaso Suomessa tunnetaan Alkoholiohjelman tavoitteet ja tehdään paikallisesti vaikuttavaa haittojen ehkäisy- ja vähentämistyötä tavoitteiden suuntaisesti</p>	<p>Aluehallintovirastoihin (AVI) on saatu pysyvät aluekoordinaattorit</p> <p>Kumppanuussopimukset</p> <p>Työvälineet esim. mini-interventio, päihdeavain-indikaattorit ovat vakiintuneessa käytössä</p> <p>Alkoholiohjelman ilmaismateriaalit ovat levinneet laajalle</p> <p>Sosiaali- ja terveysministeriön tulossopimuksissa tuki ohjelmalle ja sen tavoitteille</p> <p>Päihdestrategiat ja moniammatilliset työryhmät</p> <p>Eritasoisten indikaattoreiden seuranta (katso yläpuolella)</p>	<p>AVI:t ovat solmineet sosiaali- ja terveysministeriön kanssa sopimukset koordinaattoreiden palkkaamisesti</p> <p>THL:n tulossopimuksessa on kirjattu vastuu koordinaation valtakunnallisesta operatiivisesta toteuttamisvastuusta.</p> <p>Kentältä saatu palaute työvälineiden käytöstä</p> <p>Ilmaismateriaalien jakeluraportti kertoo aineistomäärät, tilaajat</p> <p>Erialaisten indikaattoreiden (katso yläpuolelta) monivuotinen seuranta</p>	<p>Sosiaali- ja terveysministeriön, valtiovarainministeriön ja THL:n johdon strateginen tuki</p> <p>Toimiva yhteistyö muiden hallituksen ohjelmien kanssa</p> <p>Laajapohjainen yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä yhteinen näkemys tulevaisuudesta ja keinoista.</p> <p>Kuntien on panostettava ehkäisevään työhön myös taloudellisesti huonoina aikoina.</p> <p>Yhteistyön tiivistäminen muihin Alkoholiohjelmalla koordinoiviin tahoihin. (Työterveyslaitos, Terveystieteiden tutkimuskeskus, Valvira)</p> <p>Paikallistason vahva osaaminen ja sitä tukevien pysyvien rakenteiden luominen</p> <p>Pysyvät alueelliset hallintorakenteet ohjelman koordinaation turvaamiseksi</p>

ALKOHOLIOHJELMAN TOIMINNAN LOOGINEN VIIITEKEHYS

Mitä tuloksia hankkeen tavoitteen saavuttaminen edellyttää?	Mistä tiedetään, että tulokset on saavutettu? Kuka on tehnyt, mitä missä, milloin?	Mistä tiedot varmennetaan?	Mitä muuta tarvitaan hankkeen tavoitteen saavuttamiseksi?
<p>Pysyvä päihdehaittojen ehkäisytyön rakenne on saatu vakiinnutettua</p> <p>Raittiustyölakia ja -asetusta sekä alkoholilakia noudatetaan</p> <p>Ehkäisevää päihdetyötä johdetaan kaikilla tasoilla</p> <p>Kumppanuussopimusten solmiminen kuntien, järjestöjen ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa</p> <p>Esimerkki: Itä-Suomi</p> <ol style="list-style-type: none"> Ehkäisevän päihdetyön ja päihdetyön rakenteet ovat kaikissa kunnissa / seuduilla kunnossa. <ol style="list-style-type: none"> Kunnissa on päihdetyöryhmät (100%) Kunnissa on laadittu päihdestrategiat (100%) Ehkäisevän päihdetyön ja päihdetyön koordinaatio toimii (100%) Kumppanuussopimukset (40% Itä-Suomen kunnista) Koulutus tukee tehtävää työtä Alueella toimivat verkostot Hyvän käytännön mallinnukset alueelta (vähintään 3 mallinnusta Itä-Suomesta THL:n Hyvä käytäntö -sivuilla vuoden 2011 lopussa) Paikallinen alkoholipolitiikka toimii Aluekoordinaatio (vakinaistetaan vuoden 2012 alusta) Sisäisen turvallisuuden työryhmä toiminnassa Itä-Suomen AVI:ssa 	<p>Koordinaattori levittää paikallisten verkostojen kautta materiaalia, työvälineitä ja päihdetietoutta, hyviä käytäntöjä ja koulutusta.</p> <p>THL:n valtakunnallinen koordinaatio tukee paikallista työtä ja luo työlle yhtenäisen strategian yhteistyössä AVI:en kanssa.</p> <p>Toimivat kumppanuussopimukset Kumppanuustoimintojen määrä: koulutukset, yhteistyöverkostot, toimintamallit, hyvät käytännöt</p> <p>THL tukee työtä myös tuottamalla materiaalia haittojen ehkäisytyön tueksi</p> <p>Esimerkki: Itä-Suomi</p> <p>Kunnissa on nimetty monijäseninen toimielin, jolla toimintasuunnitelma, jota noudatetaan.</p> <ol style="list-style-type: none"> Päihdetyöryhmien lukumäärä Päihde- ja päihde- ja mielenterveysstrategioiden lukumäärä Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöiden määrä Kumppanuussopimusten määrä ja sisältö Koulutusten määrä ja palautteet Alueen toimivien päihdeverkostojen määrä ja toimintakertomukset Hyvien käytäntöjen mallinnusten määrä PAKKA-mallia toteuttavien alueiden määrä Toiminnan arviointi Sisäisen turvallisuuden työryhmän kokousten määrä 	<p>Aluekoordinaattorien vuosiraportit</p> <p>Tiedonvaihto A-joukkueen kokouksissa</p> <p>AVI:t, THL, kunnat</p>	<p>AVI:t näkevät koordinaation tärkeyden ja tukevat koordinaattoria työssään.</p> <p>THL ja ministeriöt sitoutuvat luomaan ohjelmalle otolliset puitteet</p> <p>Poliittinen tuki ehkäisevän ja korjaavan päihdetyön rakenteiden vahvistamiseksi</p> <p>Kumppanille luvattujen asioiden toteutus (kumppanuuspaketit)</p> <p>Yhteistyökumppaneiden sitoutuminen</p> <p>Sitoutuminen ja vastuun jakaminen verkostoissa</p> <p>Alkoholihallinnon sitoutuminen</p> <p>Työn vaikuttavuuden arviointi: tehty työ tukee ehkäisevän päihdetyön rakenteita, vahvistaa alueellista/paikallista tasoa.</p>

ALKOHOLIOHJELMAN TOIMINNAN LOOGINEN VIIITEKEHYS

Mitä toimenpiteitä kukin tulos edellyttää?	Kuka tekee, paljonko aikaa ja muita resursseja?	Paljonko maksaa?	Mitä muuta tarvitaan, että tulokset saavutetaan?
<p>Aluehallintovirastoihin (6) saadaan neuvoteltua vakituiset henkilöstöresurssit ja toimintarahat ehkäisevään työhön</p> <p>THL:llä on riittävät resurssit valtakunnalliseen koordinaatioon ja materiaalityöntekijöiden tukeen</p> <p>Aluetaso</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aluekoordinaatio: Ohjaus, neuvonta, aktivointi, resurssit, yhteistyökumppanit 3. Koulutus, ohjaus 4. Tiivis yhteistyö alkoholihallinnon kanssa 5. Tulossopimus, valtiovarainministeriön rahoitus 	<p>Jokaisella AVI:lla on oma kokopäiväinen koordinaattori ehkäisevään päihdetyöhön</p> <p>THL:n ehkäisevän päihdetyön tiimillä on riittävät resurssit tukea valtakunnallista työtä</p> <p>Riittävä henkilöstömäärä ja rahaa kehittämistyöhön: aluekoordinaattorit, verkostot ja kumppanit</p>	<p>Kuuden koordinaattorin vuosipalkka sivukuluineen ja toimintamenoineen</p> <p>THL:n tuki ja resurssit koordinaatioon</p> <p>Materiaalien tuotanto-, painatus-, ja levityskulut</p>	<p>Riittävä ammattitaito ja näkemys koordinaattoreilla ja strategisessa ohjauksessa</p> <p>Resurssien kohdentaminen oikein, työn priorisointi, mihin kannattaa keskittyä?</p> <p>Eri toimijoiden (sosiaali- ja terveysministeriö, AVI:t, THL, Työterveyslaitos, Terveyden edistämisen keskus, Valvira) selkeät roolit ja saumaton yhteistyö.</p> <p>Yhteinen näkemys keinoista päästä tavoitteeseen, keinot kirjataan tulossopimuksiin.</p> <p>Aluetaso</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poikkihallinnollinen päihdetyöryhmä (AVI) tai muu monialainen työryhmä on tukemassa aluekoordinaatiota 2. Sisäisen turvallisuuden työryhmä on tukemassa koordinaatiota 3. Tulossopimukset: sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, AVI:t <p>Rahoituskehykset mahdollistavat työn</p>